

PANDEMIYADAN KEYINGI DAVRDA TURIZMNI BARQAROR RIVOJLANTIRISHNING ISTIQBOLLI YO'NALISHLARI

Respublika ilmiy-amaliy anjumani

MATERIALLARI

5-6 oktabr

Buxoro – 2021

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI
BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI
IQTISODIYOT VA TURIZM FAKULTETI
TURIZM VA MEHMONXONA XO'JALIGI KAFEDRASI**

**PANDEMIYADAN KEYINGI DAVRDA TURIZMNI
BARQAROR RIVOJLANТИRISHNING ISTIQBOLLI
YO'NALISHLARI**

Respublika ilmiy-amaliy anjumani

materiallari

2021 yil 5-6 oktabr

**ПЕРСПЕКТИВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ
УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ ТУРИЗМА В
ПОСТПАНДЕМИЧЕСКИЙ ПЕРИОД**

сборник тезисов

Республиканская научно-практическая конференция

5-6 октября 2021 года

**“Durdona” nashriyoti
Buxoro – 2021**

Dasturiy qo‘mita: i.f.d., prof. O.X. Xamidov, i.f.d., dots. O.S. Qahhorov, i.f.n., dots. D.Sh.Yavmutov, i.f.d., prof. B.N.Navro‘z-Zoda, i.f.n. H.R.Hamroyev, i.f.f.d., Z.S. Nurov, i.f.n., dots. N.S.Ibragimov, i.f.f.d. A.J. Abdulloyev, i.f.n., S.U. Tadjiyeva, i.f.n. S.S. Ro‘ziyev
D.B. O‘roqova.

Tahrir hay’ati: i.f.d., dots. O.S. Qahhorov, i.f.n., dots. D. Sh. Yavmutov, O’.U. Rashidov, G.T.Zaripov, i.f.f.d. Z.S. Nurov, i.f.n., dots N.S.Ibragimov, E.A.Farmanov, I.O.Davronov, O.O.Radjabov, K.Sh.Yuldashev, D.B.O‘roqova.

O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021 yil 2 martdagি 78-F-sonli farmoyishiga asosan Buxoro davlat universitetida 2021 yil 5-6 oktabr kuni “Pandemiyadan keyingi davrda turizmni barqaror rivojlantirishning istiqbolli yo‘nalishlari” mavzusidagi Respublika ilmiy-amaliy anjumanı tashkil etilgan, tezislар to‘plami tayyorlangan va nashr etilgan.

To‘plam i.f.n. Ibragimov N.S. umumiyligi tahriri ostida chop etildi.

To‘plam Buxoro davlat universiteti ilmiy-texnik kengashi tomonidan chop etishga tavsiya etilgan.

Mazkur to‘plamga kiritilgan maqolalar va ma’ruza tezislарining mazmuni, undagi statistik ma'lumotlar, sanalarning to‘g‘riligiga hamda tanqidiy fikrmulohazalarga mualliflarning shaxsan o‘zлari mas’uldir.

**Buxoro davlat universiteti rektori
i.f.d., professor Obidjon Xafizovich Xamidovning tabrik so‘zi.
Assalomu aleykum hurmatli mehmonlar va anjuman qatnashchilar!**

“Pandemiyadan keyingi davrda turizmni barqaror rivojlantirishning istiqbolli yo‘nalishlari” mavzusidagi ilmiy-amaliy anjumanga xush kelibsizlar. Ushbu anjuman 2019 yil 5 yanvardagi “O‘zbekiston Respublikasida turizmni jadal rivojlantirishga oid qo‘srimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida”, 2019 yil 13 avgustdagi “O‘zbekiston Respublikasida turizm sohasini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi hamda 2020 yil 28 maydagi “Koronavirus pandemiyasining salbiy ta’sirini kamaytirish uchun turizm sohasini qo’llab-quvvatlashga doir kechiktirib bo‘lmaydigan chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi Prezident Farmonlarida belgilangan vazifalarni amalga oshirishga oid ilmiy-amaliy tavsiyalar ishlab chiqishni ko‘zda tutadi.

Ushbu anjumanning maqsadi pandemiyadan keyingi davrda O‘zbekistonda turizmni barqaror rivojlantirishning istiqbolli yo‘nalishlarini aniqlash, amalga oshirishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlariga oid ilmiy-amaliy taklif va tavsiyalarni ishlab chiqishdan iborat bo‘lib, pandemiya oqibatida O‘zbekiston turizm sohasida yuzaga kelgan holatni o‘rganish, turizmni barqaror rivojlantirishning istiqbolli yo‘nalishlarini aniqlash, turizmni reanimasiya qilishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlarini ishlab chiqish, O‘zbekiston turistik jozibadorligini oshirish yo‘llarini aniqlash, turizmning innovation va smart shakllarini joriy qilish evaziga mamlakat turistik raqobatbardoshligini oshirish yo‘llarini aniqlash kabi dolzarb muammolarning yechimiga bag‘ishlangan.

Yangi O‘zbekiston rivojlanish strategiyasining ustuvor yo‘nalishlaridan biri sifatida turizmni iqtisodiyotning yetakchi sohalaridan biriga aylantirish belgilangan bo‘lib, ushbu anjumanda ko‘riladigan masalalar ushbu vazifalarni amalga oshirishga muyyan darajada xizmat qiladi.

Halqaro anjumanni tashkil qilishdan quyidagi natijalar kutilmoqda:

Pandemiyadan keyingi davrda mamlakatimiz turistik salohiyatini kengaytirish, barqaror rivojlanishini ta’minlash va uning raqobatbardoshligini oshirish bilan bog‘liq muammolarni hal qilish hamda sohaga innovation boshqaruv usullarini joriy qilish va o‘zaro manfaatlari raqobat muhitini yaratishga qaratilgan 60 ga yaqin ilmiy ma’ruzalar respublikamizning turli oliy ta’lim muassasalaridan kelib tushgan bo‘lib, bu hol anjumanning yuqori nufuzidan dalolat beradi.

Anjuman tashkilotchilariga o‘z minnatdorchiligidagi bildiraman va uni yuqori darajada o‘tkazishlariga omad tilab qolaman!

**Поздравительное слово ректора Бухарского государственного университета
д.э.н., профессор Хамирова Обиджона Хафизовича.
Здравствуйте уважаемые гости и участники конференции!**

Добро пожаловать на Республиканскую научно-практическую конференцию «Перспективные направления устойчивого развития туризма в постпандемический период». Данная конференция предусматривает разработку научно-практических рекомендаций по реализации задач, определенных указами Президента “О дополнительных мерах по устойчивому развитию туризма в Республике Узбекистан” от 5 января 2019 года, “О мерах по дальнейшему развитию сферы туризма в Республике Узбекистан” от 13 августа 2019 года и “О неотложных мерах по поддержке сферы туризма для снижения негативного воздействия пандемии коронавируса” от 28 мая 2020 года.

Целью данной конференции является определение перспективных направлений устойчивого развития туризма в Узбекистане в постпандемический период, разработка научно-практических предложений и рекомендаций по организационным и экономическим условиям реализации, изучение ситуации в сфере туризма в Узбекистане в результате пандемии, определение перспективных направлений устойчивого развития туризма в Узбекистане, внедрение инновационных и SMART форм туризма которые направлены на решение важных проблем, как определение путей повышения туристической конкурентоспособности страны.

В качестве одного из приоритетных направлений новой стратегии развития Узбекистана намечено превратить туризм в одну из ведущих отраслей экономики, и вопросы, которые будут рассмотрены на данной конференции, будут способствовать реализации этих задач на должном уровне.

Из различных университетов страны поступило около 100 научных докладов, направленных на расширение туристического потенциала страны, обеспечение устойчивого развития и повышение ее конкурентоспособности, а также внедрение инновационных методов управления и создание взаимовыгодной конкурентной среды.

Хочу поблагодарить организаторов конференции и пожелать им удачи!

- б) мажбурий пенсия сұғуртаси ва бошқа мажбурий ижтимоий сұғурта турларининг фаолиятини умумий ахборот базасидан фойдаланган ҳолда ягона тамойиллар асосида олиб бориши;
 - в) мажбурий пенсия сұғуртасини бошқа мажбурий ижтимоий сұғурта турлари билан үйгүнлаштириш;
 - г) ягона актуарий баҳолаш тизимини шакллантириш, шу жумладан актуар фаолиятни стандартлаштириш;
- д) Ўзбекистон Республикаси Пенсия жамгармаси фаолияти ва ҳуқуқий ҳолатини тартибга солувчи қонунчиликни такомиллаштириш.

Бундан ташқари, ижтимоий кафолатларнинг манзилли тақдим қилинишини ошириш ва яширин меҳнат бозорини легаллаштириш учун мажбурий пенсия сұғуртаси соҳасида фуқароларни шахсийлаштирилган хисобга қўйиш тизимини такомиллаштириш, фуқароларнинг меҳнат ва ижтимоий ҳужжатларини электрон шаклда юритиш зарур. Давлат пенсиялари аҳолининг айрим қатламлари учун асосий яшаш манбаи хисобланади. Бошқа ижтимоий химояланмаган фуқаролар тоифаси учун улар оиласиди бюджетнинг асосий бўлмаган, бироқ муҳим даромади хисобланади. Шу сабабли, мамлакатимиз худудида пенсия таъминоти доимо барқарор ва мустаҳкам бўлиши керак. Хулоса қилиб айтиш керакки, мамлакатимиз худудида давлат пенсиялари доимий равишда янгиланиб ва такомиллашиб борадиган ҳуқуқий меъёрлар билан тартибга солинади. Пенсия тизими барқарор ва оқилона ишлайди. Бироқ пенсия фаолиятининг самарадорлигини ошириш учун меъёрий базага айрим ўзгаришлар киритиш зарур бўлиб, бу сезиларли яхши ўзгаришларга олиб келади.

Шундай қилиб, Ўзбекистонда амалга оширилаётган пенсия ислоҳоти ушбу соҳадаги жаҳон ривожланиш тенденцияларига асосланган ҳолда, яъни хорижий тажрибани, айниқса АҚШ, Германия ва Италия каби хорижий давлатларнинг тажрибасини хисобга олган ҳолда амалга оширилмоқда. Ушбу гурух мамлакатларида пенсия ислоҳотларининг муҳим элементи пенсиянинг жамғариладиган қисми ҳажмининг ошиши хисобланади. Айнан жамғариладиган қисми пенсия тизимининг демографик тенденцияларга боғлиқлигини йўқотиш ва пенсия тўловларининг умумий даражасини ошириш воситаси хисобланади. Германия, Италия ва Россияда пенсия ислоҳотларининг асосий элементларини таҳлил қилиш натижасида янги ўзбек пенсия тизими Европа мамлакатлари билан бир хил эмас, лекин баъзи умумий жиҳатларга эга деган хулосага келиш мумкин. Янги пенсия моделини ишлаб чиқишида Ўзбекистон, шубҳасиз, янги хорижий пенсия схемаларига таяниши ва шу билан бирга пенсия бадали тўловчиларининг даромад даражаси, миллий молия бозорининг ривожланиш даражаси ва инфляция даражаси каби омиллар билан аниқланувчи ўзига хос хусусиятларга эгалигини унутмаслиги керак.

Жаҳон тажрибаси кўрсатганидек, пенсия тизимларининг молиявий муаммоларини ҳал қилишнинг иккита йўналиши мавжуд:

1) давлат тақсимот пенсия тизимини бироз ислоҳ қилинган шаклда бўлса ҳам сақлаб қолиш ва шу билан бирга қўшимча ихтиёрий хусусий пенсия дастурларини ишлаб чиқишини рагбатлантириш;

2) турли манбалардан молиялаштирилайдиган янги кўп поғонали тақсимлаш-жамғарма пенсия тизимини жорий этиш.

Хулоса қилиб айтганда, хорижий мамлакатларда пенсия тизимларини ривожлантириш иқтисодиётни, ижтимоий соҳани ривожлантириш, аҳолининг сұғурта маданияти, молия институтлари ва демографик вазиятнинг ўзига хос хусусиятлари каби жамиятнинг кўплаб соҳалари билан боғлиқ. Пенсия тизимларини такомиллаштириш чора-тадбирларини ишлаб чиқиш ва амалга оширища ҳалқаро тажрибани ўрганишга, мажбурий ва ихтиёрий пенсия сұғуртасини ривожлантириш истиқболларини баҳолашнинг илмий асосланган ёндашувларидан фойдаланишга таяниш зарур.

Фойдаланилган адабиётлар рўйхати

1. E. Whitehouse, Earnings related schemes: Design, options and experience. World Bank core course. Washington DC, 2014.
2. Р. Хольцман, Р. Хинц. Обеспеченная старость в XXI веке: Пенсионные системы и реформы в международной перспективе. Вашингтон, 2005.
3. Э. Уайтхауз. Пенсионная панорама. Пенсионные системы 53 стран; пер. с англ. – М.: Издательство «Весь Мир», 2008 – 224 с.
4. OECD (2019), Pensions at a Glance 2019: OECD and G20 Indicators, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/b6d3dcfc-en>.
5. OECD publications, 2, rue André-Pascal, Paris, ISBN 92-64-01871-9 – No. 53769, 2005.

6. K. Bielawska, A. Chłoń-Domińczak, D. Stańko. Retreat from mandatory pension funds in countries of the Eastern and Central Europe in result of financial and fiscal crisis: Causes, effects and recommendations for fiscal rules. Warsaw, June 2015
7. Емельянова Т.В. Финансовое обеспечение пенсионных систем в странах ЕС и России//Финансы. – Москва, 2008. – №10. – С. 64.
8. Ижаева А.Р. Концепция развития пенсионной системы Российской Федерации в посткризисный период: автореф. ... к.э.н. – Москва: ФГБОУ ВПО Гос. Унив..2013. – 31 с.
9. Рахмонов Д.А. Европа иттифоқи мамлакатларида пенсия таъминоти тизимининг ривожланиш тенденциялари: Ўзбекистонда қўллаш ўйналишлари. “Иқтисодиёт ва инновацион технологиялар” илмий электрон журнали. № 3, май-июнь, 2015 йил.

PANDEMİYADAN KEYING DAVRDA TRANSPORT XİZMATLARINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI

Kadirova Shafoat Xabibulloevna, o'qituvchi, BuxDU

Turizmni tashkil etishda muhim bo'lgan infratuzilmalardan biri bu tashish xizmati hisoblanadi. Shuning uchun ham turizmni rivojlantirishda transport xizmatlari muhim o'rinni egallaydi. Chunki transport xizmatlari qanchalaik yaxshi yo'lga qo'yilgan bo'lsa sayyoohlarning o'z sayohatini yuqori darajada tashkil etilishi va ularning ehtiyojlari qondirilish darajasi yuqori bo'lishi ta'minlanadi. Bugungi kunda respublikamizda turistlarga xizmat ko'rsatishda zamonaviy transportlardan keng foydalanilmoqda. O'zbekistondagi turistik korxonalarda qulay va komfort avtodor va mikroavtodorlardan keng foydalanilmoqda. Bir davlatdan ikkinchi davlatga borishlari uchun charter reyslar tashkil etilmoqda. Faqat ayrim viloyatlardagi turistik korxonalarda ham turistlarga xizmati ko'rsatuvchi transport xizmatlari holati yaxshilansa, ushbu hududlarda ham turizmni rivojlantirishning keng imkoniyatlari yaratilgan bo'ladi.

O'zbekistonda transport tashkilotlarining ayrimlarigina GAT tizimidan foydalangan holda xizmat ko'rsatadi. Ularning asosiy qatlami Toshkent shahrida bo'lib, asosiy qismi taksi xizmatini ko'rsatuvchi korxonalar zimmasiga tog'ri keladi. Bunga misol qilib «My Taxi», «Easy taxi», «Yandex taxi» va boshqa transport tashkilotlarini aytish mumkin. Xizmat ko'rsatish talablariga javob bera oladigan shunday taksi xizmatlari sifatida «My taxi», «Easy taksi» va “YOKO Taxi” xizmatlarining faoliyati tahlili olib borildi. Hozirgi pandemiya sharoitida bunday online transport xizmatlarini ko'rsatish nafaqat qulay, balki xavfsiz ham hisoblanadi. Ayniqsa online xizmat ko'rsatish jarayonida kontaktsiz to'lov tizimi qo'llanilishi sanitariya-epidemiologik jihatdan yo'lovchilarning xavfsizligini to'liq ta'minlay oladi.

O'zbekistonda mustaqil sayyoohlар oqimini oshirish maqsadida joriy etilgan 86 davlat uchun vizasiz rejim va 53 ta davlat fuqarolari uchun “electron viza”ni joriy etilishi turistik mamlakatda turizm infratuzilmasini takomillashtirish va rivojlantirishni jadallashtirishni talab etmoqda. Shu bois hududlarda transport infratuzilmasini ham birinchi navbatda takomillashtirish masalasi dolzarb bo'lib qolmoqda. Prezidentimiz pandemiya sababli turizm sohasi uchun 2020-yil oxirigacha berilgan imtiyoz va preferensiyalarni 2021-yil oxiriga qadar uzaytirish, aholi uchun transport va mehmonxona xizmatlari bo'yicha chegirmalar berib, ichki turizmni ommaviy tashkil etish muhimligini ta'kidlaganlaridek, ichki turizmda mustaqil sayohatchilar uchun xavfsiz transport xizmatlarini takomillashtirish ham muhim hisoblanadi.

Yuqoridaqlardan kelib chiqqan holda O'zbekistonda transport xizmatlarini ko'rsatish bo'yicha davlat tomonidan katta e'tibor qaratilmoqda. Ko'rsatilayotgan transport xizmatlari xalqaro standartlarga to'la mosligini ta'minlash maqsadida xalqaro transport xizmatlarini ko'rsatish standartlarini o'rganib chiqqan holda mamlakatdagi transport korxonalarining xizmat ko'rsatish imkoniyatlaridan kelib chiqib milliy standartni ishlab chiqish, shuningdek, shu standartlarga mos transport xizmatlarni joriy etish uchun transport xizmatlari ko'rsatuvchi korxonalar va ularning xodimlariga xalqaro standartlarni o'rgatish, master-klasslar, seminar-treninglarni tashkil etish va ularda ishtirok etishini ta'minlash maqsadga muvofiq. Bundan tashqari, O'zbekiston turistik hududlarida, keyinchalik butun mamlakatda mavjud imkoniyatlarni inobatga olgan holda rivojlangan mamlakatlar online transport xizmatlarini ko'rsatish tajribasini qo'llash turizmni barqaror rivojlantirishga asos bo'la oladi. Hozirda Toshkent shahrida jamoat transportlarida elektron chiptalar tashkil etilgan bo'lib, to'liq transport yo'naliшlarini qamrab olmagan. Bundan tashqari elektron chiptalardan to'liq foydalanish uchun transport vositalarida yetarli sharoitlar hozirlanmagan. Shuningdek, aholining aksariyati elektron chiptalardan foydalanish afzalliklari haqida ma'lumotga emas. Shu sababli elektron chiptalardan foydalanish qulayliklari va afzalliklarini ommaga keng targ'ib qilish maqsadga muvofiq.

sohasining rivojlanishi, o'z o'rnida, ko'pgina unga muvofiq xizmatlarni keltirib chiqaradi. Bunday xizmatlarni o'z tarkibiga oladigan korxonalarini boshqara oladigan menejerlar kerak bo'ladi.

Xususan, Buxoro Davlat Universiteti tarkibidagi San'atshunoslik fakultetiga qarashli Musiqa ta'limi kafedrasidagi "Madaniyat va san'at muassasalarini tashkil etish hamda boshqarish" yo'nalishi xuddi shunday xodimlarni tayyorlab beradi.

Mazkur yo'nalish Buxoro Davlat Universitetida 2019-2020 o'quv yilidan o'z faoliyatini boshladi va 2019-2020 o'quv yilida qabul kvotasi bo'yicha 20 nafar talaba o'qishga qabul qilingan bo'lsa, 2020-2021 yil o'quv yilida esa bu ko'rsatkich 50 taga yetkazilgan va qo'shimcha to'lov-shartnoma asosida qabul qilinganlar bilan birgalikda hozirda 72 nafar talaba-yoshlar tahsil olmoqda.

Fikrimiz davomida madaniyat va san'at sohasi menejeri xususida gap borar ekan, avvallo," menejer" terminiga ta'rif berib o'tsak.

Ayrim manbalarda, "Menejer - bu maxsus tayyorgarlik ko'rgan, boshqarishning sir-asrorlari, qonun-qoidalari chuqur biluvchi malakali mutaxassis"- deb ta'rif beriladi. Menejerlar bozor iqlisodiyoti sharoitidagi tashkilotlarda ayrim vakolatlarga ega bo'lган boshqaruvchi shaxs hisoblanadi va o'z o'rnida menejer bir necha talablarga ham javob bera oladigan shaxs bo'lishi lozim.

Finnmark saunasining tarkib menejeri Robin Tompson bu haqida – "Menejer tez-tez yuzaga keladigan muammolarni hal qilish qobiliyatiga ega bo'lishi va o'z xatti-harakatlari uchun javobgar bo'lishi kerak"⁵²- deya ta'rif beradi.

Menejer lavozimida faoliyat yuritib borayotgan shaxs nafaqat o'z harakatlari uchun, balki boshqarayotgan tashkilot kelajagi uchun ham javob berishini hisobga olgan holda "menejer" shaxsi alohida xususiyatlarga ega bo'lishi lozim.

Ular quyidagilar:

- Moslashuvchanlik, ya'ni raqamli dunyo o'zgarishi sharoitida menejerning yangiliklarga va har qanday vaziyatga doimiy moslashib borishi;
- Muammoni hal qilish – har qanday muammoni oldindan ko'ra bilish va kerakli yechimlarni topish;
- Vaqtini boshqarish – bajarilishi kerak bo'lган vazifa uchun qancha vaqt kerakligini hisobg olish, vaqtini samarali taqsimlash;
- Tashkilotchilik qobiliyatiga xodimlarni tanlay olish va ularni unumli mehnat qlishini ta'minlash;
- Rejalashtirish – strategik mutafakkir sifatida barcha vazifalarni reja asosida amalga oshirish;
- Yetakchilik- turli psixologiyaga ega bo'lган odamlar bilaan ishlash va ularni birlashtirish;
- Innovator – axborot asri davrida yangilanib borayotgan axborot-kommunikatsiya texnologiyalardan foydalangan holda yangi innovatsion g'oyalarni kirita olish.

Madaniy-ma'rifiy soha menejerining faoliyati inson faoliyatining barcha sohalari singari o'z xususiyatiga ega. Menejerning asosiy vazifalaridan biri, o'z faoliyatini kundalik hayot va mustaqillik davri vazifalari bilan uzviy bog'lashdir. Qachonki, u hayot muammolaridan, kishilarning ehtiyojlaridan ajralib qolsa, quruq safsatabozga aylanadi. Madaniyat sohasi menejeriga muntazam ravishda izlanishlar olib borish va ishga hamma vaqt ijobjiy yondashish talabi qo'yiladi. Uning yana bir asosiy faoliyat turi bu - tarbiyaviy faoliyatdir. Bu faoliyat boshqa tarbiyaviy faoliylardan yoshi, kasbi, bilim darajasi, qiziqish va ehtiyojlari turlicha bo'lган kishilar orasida olib borilishi bilan farqlanadi.

Bizning fikrimizcha, menejerning kasbiy professional faoliyati o'z mohiyati bilan har tomonlama kamol topgan shaxsni shakllantirish, kishilarning madaniy dam olish, o'z ehtiyojlarini qondirish, iste'dod va qobiliyatlarini o'stirishga qaratilgan ijtimoiy-foydali faoliyat hisoblanadi.

Yuqoridaq talab hamda xususiyatlarga to'laqonli ega bo'lган madaniyat sohasi menejeridan o'z o'rnida bo'sh vaqtida o'z bilimlarini boyitishi, qibiliyatlarini o'stirishi, hamda ma'naviy ehtiyojlarini qondirish uchun madaniy-ma'rifiy muasassaga keluvchilarga mehribonlik, g'amxo'rlik ko'rsatishi ham talab etiladi.

Bundan tashqari, mazkur soha menejeri o'ziga yuklatilgan vazifani to'laqonli bajarishi davomida rivolanib borayotgan jamiyat yangiliklaridan xabardor bo'lган holda, o'z faoliyatida ulardan unumli foydalana olishi ham ahmiyatga molik masalalaran biri hisoblanadi.

Shunday qilib, mamlakatimizda xalqimiz ongini yuksaltirish, madaniyatni yanada ravnaq toptirish borasida yaratilayotgan imkoniyatlar beqiyos. Binobarin, jamiyatimizda asosiy rol o'ynaydigan ishlar bilan har qancha g'ururlansak arziydi. Madaniyatimizning yanada ravnaq topishi uchun fidokorona xizmat qilish har bir avlodning burchidir.

Zero, madaniyati yuksak xalqning jahon hamjamiyatida o'mi o'zgacha!

⁵² <https://uz.entwicklungsethnologie.org/great-management-skills-13833>

MUNDARIJA

Д.Ш.Явмутов	Туризм пандемия ва постпандемия шароитида: асосий йўқотишлар ва тикланишнинг истиқбол йўналишлари	5
Hamroev H.R.	Saudiya Arabistonining ziyyarat turizmni tashkil etish tajribasi tahlili	7
Д.Ш.Явмутов	Худудларнинг табиий ресурсларини туристик-рекреацион баҳолаш масалалари	9
Nurov Z.S.	Ways to develop special types of tourism in Uzbekistan after the pandemic	11
Исомов Б.С.	Роль туризма в развитии экономики страны	13
Jurayev A. T.	Problems and prospects for the development of pilgrim tourism in Uzbekistan	16
Tajibayev Sh. M.	Pandemiyadan keyingi sayohat tendensiyalar	19
Nurova G.N.	Пандемиядан кейинги даврда туризм соҳасини ривожлантиришда бўш вақт омилининг аҳамияти	21
Рўзиев С.С.	Пандемиядан кейинги даврда туризм соҳасини ривожлантиришда бўш вақт омилининг аҳамияти	21
Musayeva Sh. A.	Presentations of the effectiveness of tourism and hotel services indicators and how to identify them	24
Usmonova D. I.		
Ибрагимов Н. С.	Модели и новые тенденции процесса формирования туристского потока в Республике Узбекистан	26
Рўзиев С.С.	Хозирда туризмни ривожлантириш учун ҳал этилиши лозим бўлган муаммолар	29
Элмуродова Р. А.		
Abdulloev A.J.	Buxoro viloyatida cho'l turizmi klasterini rivojlantirishda logistik tizimlardan foydalanishni takomillashtirishning ustuvor yo'nalishlari	31
Yuldasheva N.		
Хидирова Г.Р.	Туристик худудларни ижтимоий-иктисодий тартиблашда хорижий мамлакатлар тажрибасини қўллаш имкониятлари	34
Олтаев Ш.С.	Пандемия шароитида тўловсизлик билан боғлиқ муаммоларни ҳал этишнинг инновацияни йўллари	35
Азимов О.Ф.	Бухоро вилоятида ички туризмни ривожлантириш механизmlарининг замонавий тенденциялари ва моделлари	38
Farmanov E.A.	Turizmda transport infratuzilmasini takomillashtirish yo'llarini belgilashda amaliy tadqiqot natijalari (buxoro viloyati misolida)	40
Матякубов У.Р.	Оролбўйи миңтақаси туризм бизнеси корхоналарига Covid -19 Короновирус пандемиясининг таъсири	48
Мирзаев А.Т.	Пандемиядан кейинги даврда туристик-рекреация фаoliyatini ривожлантириш ва рақобатбардошлигини оширишнинг услубий жиҳатлари	51
Зиявийтдинов X.	Организация деятельности предоставления услуг предприятиями питания в туризме	56
Навруз-зода Ш.Б.	Ёшлар туризмини пандемиядан кейинги даврда ривожлантириш истиқболлари	59
Davronov I.O.	Improvement of service quality for tourism and hotel development after pandemic in region	61
Davronov I.O.	Priorities for improving the quality of hotel services through innovative development after the pandemic	65
Ro`ziyeva G.F.	Milliy hunarmandchilik-xorijiy sayyoqlar nigozida	68
Ro`ziyeva G.F.	Milliy hunarmandchilikni rivojlantirishda raqamli xaritalarning roli	70
Сайфуллоев О.О.	Ўзбекистонда агротуризм – асосий муаммолар, хусусиятлар ва ислоҳотлар зарурити	71
Xalliyeva N.	Pandemiya oqibatida butunjahon va O'zbekiston turizm sohasida yuzaga kelgan holat: muammo va yechimlar	74
Sharifova Sh.Sh.	Turizmda halol standartlarini joriy etish	76
Murodov H.S.	Buxoro turizmi rivojida sanatoriya – kurort muassasalari o'rni	79
Хамроев Ш.	Принципы банковского мониторинга	80
Qayimova Z.A.	Turizm sohasida mutaxassislarni tayyorlashning o'ziga xos xususiyatlari	81

Ходжаева Д.Х.	Особенности развития сельского туризма после пандемии в Республике Узбекистан	84
Ashurova M.X.	O'zbekistonda kichik biznes va tadbirkorlik faoliyati va uni rivojlantirish istiqbollari	86
Boltaeva M. Sh.	Yangi O'zbekistonda kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni qo'llab quvvatlashning zamonaviy yo'nalishlari	89
Radjabova M. A.	Features of the production of tourist routes	91
Сайдова Ф. К.	Жондор тумани иқтисодий имкониятлардан фойдаланиш йуллари	93
Shadiev A.X.	Turizmda marketing kommunikatsiyasining ahamiyati	96
Dilmonov K.B.	Features of the development of the infrastructure of historical architectural objects	98
Ro'ziyeva N.Ch.	O'zbekiston ekoturizmi rivojlanishida xorij tajribasi	
Alimova Sh. O.		101
Tulaeva Kh.U.	Opportunities and challenges for tourism industry after pandemic period	104
Ахтамова М.Э.	Ситуация в туристическом секторе Нурабадской экосистемы, вызванная пандемией: проблемы и решения	
Ибодуллаев У.		
Ходжаев Х.		106
Хакимов У. А.	Пенсия таъминоти тизими: ривожланган мамлакатлар тажрибаси	108
Kadirova Sh.X.	Pandemiyadan keying davrda transport xizmatlarini takomillashtirish yo'nalishlari	111
Bozorova S.K.	The ability to form a brand of the tourist destination of Bukhara based on the existing image	
Muxamedova M.M.		112
Farmanov E.A.	Buxoro viloyatida pendemiyadan so'ng transport xizmatlar sifatini oshirish yo'llari	114
Boltavea Sh.B.	O'zbekistonda turizm sohasini rivojlantirishning o'ziga xususiyatlari	117
Toyirova S.A.	Definition and understanding of tourist product	
Choriyev R. N.		118
Урокова Д.Б.	Применение инновационных технологий в развитие туризма и гостиничного бизнеса	
О'rroqova D.B.		120
Tojiyeva M.V.	Mehmonxonalarda innovatsion faoliyat funksiyalaridan samarali foydalanish yo'llari	122
Salimova S.F.	Joylashtirish vositalarining xizmatlarini siljitimda onlayn sharhlarning ta'siri	124
Ахтамова М.Э.	Пути повышения туристической привлекательности Узбекистана в	
Лим Н.В.	постпандемический период	126
Ахтамова М.Э.	Пути внедрение инновационных и смарт форм экотуризма как	
Болтабоев Х.С.	способ повышения туристической конкурентоспособности Самарканда	
Yuldashev K.Sh.	Pandemiyadan so'ng O'zbekiston Respublikasida mustaqil turizm infratuzilmasini takomillashtirishning ustuvor yo'nalishlari	127
Арипова М. С.	Сравнительный анализ различных подходов к определению понятия бренда	129
Сайфуллаева М.,	Перспективные направления оживления туризма в Узбекистане в	
Абдуллаева X.	период постпандемии	136
Kamolov X.Z.	Turizmni diversifikasiya qilishda tur firma faoliyatining o'ziga xos xususiyatlari	138
Axrorova N.U.	Pandemiyadan keyingi davrda O'zbekistonda yoshlar turizmini rivojlantirish yo'llari	141
Murodov F.B.		
Oripova Z. Q.	Pandemiyadan keyin kadrlar tayyorlashda turizmning rivojlanish tarixini o'rganish	142
Isokova G.Sh.	Korporativ turizmni rivojlantirishda marketingning o'rni	145
Haydarova D.I.	Properties for the formation of a positive tourist image of Uzbekistan on the basis of couchsurfing	147
Radjabov O. O.	The role of influencers on the development of tourism in Uzbekistan	
Mambetkadirova G. R.		148